

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Ans de Bie
bedrijfsadviseur

Werken in winterse omstandigheden

Tips en vuistregels voor uw toolboxmeeting

In de wintermaanden kan het behoorlijk koud en nat worden. Gelukkig kunnen we kleding en gedrag hierop aanpassen. Iemand die het echt koud heeft, werkt niet met plezier en presteert ook niet naar kunnen. Snelheid en vaardigheid in werken en denken nemen af. De handen zijn vaak minder (of niet) bedekt met kleding en koelen extra snel af. Zeker wanneer wordt gewerkt met machines kan dit gevaarlijke situaties opleveren. Machines die veel trillen, versterken de afkoeling van handen en vingers.

Hoe verliest ons lichaam warmte?

De combinatie van een lage temperatuur en een sterke wind versterkt het effect van 'kou'. Wanneer u buiten aan het werk bent bij 0 °C met windkracht 3 is de gevoelstemperatuur al -4 °C. Dezelfde 0 °C, maar dan met windkracht 6, geeft al een gevoelstemperatuur van -7 °C!

De afgelopen jaren hebben we in Nederland behoorlijke vorstperiodes gehad, en regenen doet het in ons land nog veel meer. De combinatie van wind, kou en regen laat ons lichaam extra snel afkoelen. Bij werken in de winterse buitenlucht stroomt er koude buitenlucht langs de warme huid. Stilstaande lucht is een goede isolator (denk maar aan een spouwmuur), maar stromende lucht (wind) versterkt het verliezen van warmte. Tijdens uw werk komt u ook regelmatig in contact met koude voorwerpen of materialen, bouwhekken, schrikhekken of vangrail, maar ook handgereedschap, hijskettingen of het metaal van machines.

Er zijn vier basiseffecten die het verliezen van lichaamswarmte veroorzaken.

Stroming: koude buitenlucht stroomt langs de warme huid en neemt de warmte mee.

Verdamping: zweten maakt de kleding vochtig, dit verdampt en geeft een sterk afkoelend effect.

Geleiding: koude voorwerpen die worden vastgepakt, geleiden warmte uit het lichaam.

Straling: onbedekte lichaamsdelen als handen en hoofd stralen warmte af uit het lichaam.

Koude lucht die langs de huid stroomt, zorgt voor warmteverlies.

Zorg dat uw machine vrij is van ijs, sneeuw en modder.

Zet de temperatuur in de trekker niet te hoog, rond de 20°C is voldoende.

Een muts en handschoenen voorkomen veel warmteverlies.

Tips voor de mens in winterse omstandigheden

1. Zorg voor goed ventilerende en niet te strakke kleding, bij voorkeur meerdere lagen. Let op: te dikke lagen kunnen u belemmeren in de bewegingsvrijheid!
2. Maak uw kleding sluitend, zorg dat u handschoenen en een hoofddeksel draagt, laat geen ruimte tussen uw mouwen en uw handschoenen open, om stroming te voorkomen.
3. Zorg voor veilige werkschoenen met een dikke isolerende zool, of thermoveiligheidslaarzen.
4. Zorg dat u droge kleding bij u heeft. Dit geldt ook voor handschoenen en sokken.
5. Drink in de pauze warme in plaats van koude dranken.
6. Zet de verwarming in de kraan, trekker of keet niet op standje 'tropisch'. Rond de 20° C is goed om op te warmen en op temperatuur te blijven.
7. Merkt u dat uw handen of voeten door de kou echt gevoelloos zijn geworden, stop dan met uw werkzaamheden. Dit is regelmatig de oorzaak van ernstige ongelukken!
8. Kijk uit met natte metalen materialen en voorwerpen zodra de temperatuur rond het vriespunt komt. Blote handen kunnen blijven plakken, dus draag handschoenen.

Tips voor de machine in winterse omstandigheden

1. Controleer vóór de winter het vriespunt van de koelvloeistof en het peil van de ruitenvloeistof en zorg dat ook daar antivries in zit!
2. Olie kan bij winterse omstandigheden dikker worden en hydraulische systemen kunnen minder goed werken. Kijk goed welke temperaturen het systeem kan hebben.
3. Door vorst kunnen leidingen en bepaalde materialen bros worden en sneller breken of haarscheuren krijgen. Wees dus voorzichtig met materiaal neerleggen; gooi er niet mee!
4. En natuurlijk ook in het kader van de eigen veiligheid en die van collega's: zorg dat uw machine vrij is van ijs, sneeuw en modder als u gaat rijden of werken. Maak ruiten, spiegels, verlichting en ook het trapje goed schoon en zet uw machine ook schoon weer terug.